

9 клас

ТЕМА. Як не перетворитися на ліліпута? (За романом Д. Свіфта «Мандри Гулливера»)

МЕТА : актуалізувати навчальний досвід і творчість учнів, повторити і закріпити в ігровій формі набуті на попередніх уроках знання, уміння і навички, поглиблювати вміння учнів складати сенкан, аналізувати текст; розвивати логічне мислення, вміння висловлювати думки, навички роботи з текстом; виховувати гідне ставлення до особистості та своєї країни; високі моральні якості.

ОБЛАДНАННЯ: слайди, презентація, малюнки учнів, музичний запис шуму моря, тексти, підручники, картки, роздатковий матеріал.

ТИП УРОКУ: урок-подорож з елементами гри та філософськими роздумами.

Форми, методи та прийоми розвитку учнів: складання «асоціативного куща», «Вільний мікрофон», «Давайте поспереечаємося», «Розмірковуючи – навчаюсь», «Вітрило», сенкан, групова робота, індивідуальна робота, інтерв'ю

ХІД УРОКУ

Держави такі, які люди: вони
вирастають із людських характерів.

Платон

I. Організаційний момент. (1хв)

II .Мотивація навчальної діяльності

Чи замислювались ви над тим, чому люди
люблять подорожувати?

III. Формування цілей і завдань уроку (звучить музика)

-Тож і ми продовжимо нашу мандрівку із героями роману
Д.Свіфта «Мандри Гулливера». Відкриваємо зошит
мандрівника і записуємо дату відправлення у подорож.

Назва подорожі:

«Як не перетворитися на ліліпута?»

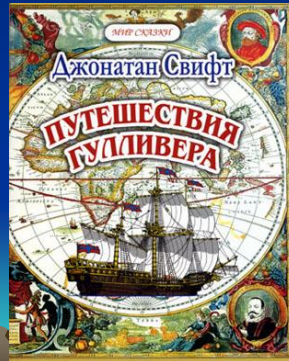
- Візьмемо у нашу подорож

девіз: «Держави такі, які люди: вони виростають із людських

Тема: **ЯК НЕ ПЕРЕТВОРИТИСЯ НА ЛІЛПУТА?**

Держави такі, які люди: вони виростають із людських характерів.
Платон

IV Актуалізація опорних знань

- 1. Складання «асоціативного куща» Які асоціації у вас
- викликає слово ЛІЛІПУТ?(малюємо асоціативний малюнок:
- маленький, химерний, дивний і т.д.)

2. Фронтальна перевірка знань. Бесіда за запитаннями:

- Цікаво, що слово «ліліпут» утворив сам Д.Свіфт від
- англійського слова (little), що означає – маленький та від
- італійського putta – зіпсований.
- Отже, хто такі ліліпути, на думку Д.Свіфта? (малі на зріст
- люди, які мають вади)
- Який зріст наших маленьких героїв? (6 дюймів = 15 см)
- Що означає мірка ДЮЙМ? (2,5 см)

Проблемне питання. Як ви гадаєте, якою на зріст має бути людина
До цього питання ми ще повернемося в кінці уроку.

- Питання про те, якою повинна бути людина, хвилювало і хвилює і письменників, і філософів, і звичайних людей. І це не випадково, адже якими ми будемо, таким буде і наше суспільство. Легко сказати, що треба бути хорошим, важче ним стати. Ось і відправився герой Д.Свіфта Гуллівер у далеку подорож.
- Скільки морських подорожей здійснив Гуллівер?
- Ми знаємо, що море може бути ласкаве і тихе, а іноді
- бурхливе і страшне.

Тренінг- уявлення: опишіть море , щоб ми почули його, відчули запах , смак.(шум моря)

Робота з текстом. Зачитайте, як море зустріло нашого героя під час першої мандрівки? *(Учні зачитують цитати)*

V.ЗАКРІПЛЕННЯ ВИВЧЕНОГО НА ПОПЕРЕДНІХ УРОКАХ

Слово вчителя. Жителі фантастичної країни ЛІЛІПУТІІ, куди потрапив Лемюель Гуллівер, надто маленькі. Вони дуже метушливі, нагадують чимось комах, але живуть за людськими законами та звичаями, розв'язують людські проблеми.

3. Розгляд схеми:

- Давайте згадаємо ці закони та звичаї.
(«Закони та звичаї ліліпутів»).

«ЗАКОНИ ТА ЗВИЧАЇ ЛІЛІПУТІВ»

1. На державну посаду призначаються за моральними якостями, а не за здібностями.
2. Забороняється розбивати яйце з тупого кінця.
3. Забирати дітей від батьків і виховувати в закритих закладах. (Ваше особисте ставлення до цього закону?).
4. Призначати на державні посади тих, хто добре танцює на канаті.
5. Державні нагороди вручати за стрибки через палицю і плазування під нею.

Використання прийому «Вільний мікрофон»

- Чи подобаються вам закони Ліліпутії? Чому?
- Які з цих законів та звичаїв ви б упровадили б у життя в нашій країні?

4. **«Давайте посперечаємося»:** якою повинна бути богиня Правосуддя?

- У Ліліпутії є символ ПРАВОСУДДЯ. Зачитайте її опис. («Це була статуя у вигляді жінки із шістьма очима, у правій руці - якої – розв'язаний мішок золота, а в лівій – меч»).
- Порівняйте образ Правосуддя в Ліліпутії та образ давньогрецької богині справедливості Феміди.
- Яке правосуддя вам подобається більше? Чому?
- А для чого існують закони? (Закони регулюють життя країни, гуманні закони сприяють нормальному життю і процвітанню нації)

- З першого погляду здається, що Ліліпутія нормальна країна, у якій існує порядок і благополуччя. Але, проаналізувавши всі закони, складається враження, що ми в країні кривих дзеркал, де все існуюче не відповідає звичним уявленням.

Такі явища називаються ПАРАДОКСАМИ.

5. Словникова робота:

ПАРАДОКС (грецьк. Paradoxon – дивовижний, той, що суперечить здоровому глузду) – явище, яке не відповідає звичним уявленням.

- Розглянемо схему «Парадокси Ліліпутії».

6. Робота над характеристикою героїв(перевірка домашнього завдання).

- Ким же краще бути: Гуллівером чи ліліпутом? Порівняймо образи цих героїв. У вас було домашнє завдання – скласти сенкан до образу Гуллівера та імператора Ліліпутії. (учні зачитують сенкани, порівнюють образи).

- Який художній засіб використовує Д.Свіфт для порівняння Гуллівера та імператора Ліліпутії? (АНТИТЕЗУ). Дайте визначення.

Вчитель. У людини-Гори, як ліліпути називали головного героя, було багато речей, які зацікавили маленьких людей.

7.Гра « ВПІЗНАЙ ПРЕДМЕТ ЗА ОПИСОМ»

1. «Велика штукovina дуже дивної форми завбільшки з опочивальню його величності, з круглими краями й

підвищенням посередині заввишки в зріст людини» (КАПЕЛЮХ).

2. «Машина з двадцятьма довгими палями, щось подібне до огорожі перед палацом»(ГРЕБІНЕЦЬ).

3. «Великий шмат цупкого полотна, який міг би правити за килим для парадної зали» (НОСОВА ХУСТИНКА).

(робота зі «скринькою речей» героя)(2-3хв)

8. Робота у групах «Допоможімо Гулліверу»

- Дивно, але велетень став маріонеткою у ліліпутів. Мабуть атмосфера підлабузництва вплинула і на Гуллівера, він пристосувався до певних умов життя.
- Доведіть, що життя Людини-Гори було ганебним.
- Спробуємо допомогти Гулліверу. Для виконання цієї роботи розділемося на групи. отримують завдання: (Звучить музика 1-2 хв., поки учні виконують завдання)

КАРТКА№ 1:

Допоможіть Гулліверу усвідомити ганебність становища, в якому він опинився, перебуваючи у країні ліліпутів.(Кожен складає по 1 «Містере Гуллівере,...», «Шановний Гуллівере,...», «Людино-Гора,...»).

КАРТКА№ 2:

Гуллівер розраховує на вашу підтримку. Зарадьте йому словами. (Складіть по 1 реченню, використовуючи різнийпочаток речень: «Я вважаю, що Ви ...», «Як чужинець, Ви виявили ...», «Я розумію Ваше

Прослухаємо групи(учнів), які працювали над картками № 1, № 2.

- Що змусило Гуллівера замислитися над своїм становищем?

До яких рішучих дій вдається Гуллівер?

- У Гуллівері прокидається людська гідність, що породжує рішучість та здатність до активних дій: він вирішує покинути країну, де його звинуватили у зраді

Учитель. До нас на урок завітав наш герой, про якого ми так багато з вами сьогодні говорили – сам Лемюель Гуллівер, лікар і мандрівник, людина, що вміє спостерігати, мислити. І крім того випадково тут присутні представники газет та журналів. Чомусь мені здається, що у вас є запитання до нашого гостя. То ж почнемо:

— Скажіть, які ваші перші враження від мешканців Ліліпутії?

— Чому ви так швидко вивчили мову країни?

--- Чи подружились ви з ліліпутами?

Учитель. Інтерв'ю з нашим героєм добігає кінця. Я хочу від вашого імені подякувати Гулліверу, який люб'язно відповідав на всі ваші запитання.

9. Робота над епіграфом уроку. (мікрофон)

- Повернемося до девізу нашої мандрівки.

- Поясніть, як ви розумієте слова Платона?

VI. Підсумок уроку

«Розмірковуючи – навчаюсь»

1. Д. Свіфт у своєму романі змушує людство замислитися над своїм життям, дбати про чистоту думок та душі й обрати шлях до майбутнього. Не можна опускатися до рівня ліліпутів і, тим більше, коритися їм. Треба мати власну гідність, бути собою, бо тільки так люди здатні побудувати **НОВЕ КРАЩЕ ЖИТТЯ**.

Сучасний російський поет Ф. Кривін писав:

Не так-то просто, проходя по городу,

Увидеть человека в полный рост:

Где великаны опускают голову,

Там лилипуты поднимают нос.

- А цього не повинно бути. Усе залежить від кожного з нас.

2. Проблемне питання

- Тож якою на зріст має бути людина? (Людина повинна бути велетнем розуму і духу. За такою людиною майбутнє. А розмір не має значення)

3. Гра «ВІТРИЛО»

- Нам час повертатися з нашої мандрівки. Тож перевіримо, чи
- витримають наші вітрила цю подорож.

1. Що означає слово ліліпут?(маленький, зіпсований)

2. Дюйм – скільки це? (2.5см)

3. Скільки морських подорожей здійснив Гуллівер? (4)

4. Як називається явище, яке не відповідає звичним
уявленням? (парадокс)

5. Які прийоми використовує автор для зображення життя у
Ліліпутії? (сатира, алегорія)

6. Який предмет став причиною війни між Блефуску і
Ліліпутією? (яйце)

7. Як у народі називається мир, що був підписаний у XVIII ст.
між Англією та Францією? (Свіфтівським)

Оцінювання

- Декому необхідно ще затриматися у країні Ліліпутії та
полагодити вітрила, тож записуємо домашнє завдання: написати міні-
твір «Якою, на вашу думку, повинна бути

- ідеальна держава».

- А я з вами прощаюся. До нової зустрічі.

VII.Домашнє завдання: написати міні-твір «Якою, на
вашу думку, повинна бути ідеальна держава»